

У недавним изборима за нове органе власти у Босни и херцеговини СДП БиХ Златка Лагумџије, била је једна од победничких странака у бошњачко - хрватском ентитету. У Српској је апсолутну супериорност показала Странка независних социјалдемократа (СНСД) Милорада Додика, док су Хрвати из Федерације БиХ, као и обично, највише поверења поклонили ХДЗ-у БиХ на чијем је челу Драган Човић.

У ове постизборне дане, када би требало да се обликује нова власт у општинама, кантонима и заједничким државним органима оба ентитета, главна пажња јавности усмерена је на успостављање коалиционих веза и односа међу партијама, као и на програмске циљеве на којима би требало да се темељи њихово заједничко деловање.

У ове постизборне дане главна пажња јавности усмерена је на успостављање коалиционих веза и односа међу партијама, као и на програмске циљеве на којима би требало да се темељи њихово заједничко деловање.

Када ће бити успостављена и како ће персонално изгледати та нова власт у општинама, кантонима, Федерацији БиХ и на државном нивоу тешко је предвидети, јер је Босна и Херцеговина етнички, верски, а такође и политички, оштро подељена. То се првенствено односи на Федерацију БиХ у којој два конститутивна народа – Бошњаци и Хрвати – све теже долазе до компромисних решења у разним областима текућег живота. Хрвати се, наиме, жале да су као малобројнији народ често мајоризовани и у подређеном положају у односу на Бошњаке. Доста примедби имају и на постојећи изборни закон, који не обезбеђује истинску равноправност конститутивним народима. Свеж пример за ово је поновни избор Жељка Комшића као „представника Хрватског народа“ у Председништву

БиХ. Комшић је као члан Лагумџијине „мултиетничке“, а фактички пробошњачке СДП изабран на ту функцију гласовима Бошњака, па га већина Хрвата не сматра својим валидним представником.

Лагумџијини социјалдемократи сматрају да им као победничкој странци у Федерацији БиХ припада право да по сопственим критеријима формирају власт. А пошто то не могу самостално, погодне партнере и саговорнике нашли су у бошњачкој Странци демократске акције (СДА) Сулејмана Тихића, Хрватској странци права (ХСП) Звонка Јуришића и НС „Радам за бољитак“ Младена Иванковића – Лијановића из Широког Бријега. Они су ових дана потписали заједнички документ под насловом „**Основе за формирање власти у Федерацији БиХ и платформ у заједничког наступа у институцијама БиХ у мандатном периоду 2010-2014**“

На конференцији за новинаре, приликом представљања заједничке платформе, Лагумџија је нагласио да се ради искључиво о програмском документу, а да ће се персонална и друга питања око успостављања власти регулисати касније договором или посебним документом.

Платформа о заједничком наступу СДП БиХ, СДА, ХСП и НА „Радам за бољитак“ у институцијама БиХ у мандатном периоду 2010 – 2014. не доноси суштински ништа ново. Напротив, о већини тренутно актуелних питања за читаву БиХ (као што су: третман и књижење државне имовине, попис становништва, обим и карактер уставних промена, међуентитетско разграничење, организација правосуђа итд.) ове странке остају на старим позицијама. И даље је видљиво настојање да се што више уставно правних, институционалних и других надлежности концентрише у државној централи у Сарајеву, што би значило даље слабљење ентитета и јачање централизације. То је већ давно „прочитано“ у Републици Српској и у делу Федерације БиХ кога настањују Хрвати, па такав концепт неће имати подршку. Зато се за овај документ СДП и његових коалиционих партнера може рећи да је платформа за немогућу БиХ.

Платформа о заједничком наступу СДП БиХ, СДА, ХСП и НА „Радам за бољитак“ у институцијама БиХ у мандатном периоду 2010 – 2014. не доноси суштински ништа ново.

Да видимо у најкраћем шта та платформа конкретно нуди.

У документу који су прихватили СДА, Народна странка "Радам за бољитак" и ХСП БиХ, предвиђа се решавање питања државне имовине која је предмет закона о забрани располагања наметнутог од ОХР-а - тако што ће бити укњижена на државу БиХ.

Надаље, каже се да је неопходно усвојити закон о попису становништва, да попис треба обавити 2011. године, а да се подаци о етничкој структури становништва према попису из 1991. године примењује до окончања преговора са ЕУ о стицању статуса пуноправног члана или до уласка у НАТО.

"Изјашњавање о језику, етничкој и вјерској припадности, као и категорији осталих, је факултативно",

Уставне промене требало би провести три фазе. Већ на старту, у првој фази, у Устав БиХ требало би уградити европску клаузулу и успоставити врховни суд. То би подразумевало усклађивање Устава са Европском конвенцијом о људским правима и основним слободама ради изједначавања права свих грађана на територији БиХ, дефинисање изворних и подељених надлежности, као и пренос овлаштења са ОХР-а на институције БиХ. У овој фази требало би обезбедити уграђивање и примену инструмента деблокаде у систему одлучивања (односно, како то централисти најрадије кажу, „спречавања злоупотребе ентитетског гласања“. Заговорници ове тезе не кажу оно најбитније – да би тиме био отворен пут прегласавању и мајоризацији народа у институцијама државе.

Уставне промене требало би провести три фазе. Већ на старту, у првој фази, у Устав БиХ требало би уградити европску клаузулу и успоставити врховни суд.

У другој фази - по замисли СДП – а и њених коалиционих партнера - проводиле би се уставне реформе које произилазе из обавеза у процесу приступања БиХ Европској унији, док би се у трећој фази провела територијална реорганизација „у мјери у којој се

Пише: Драгиша Спремо
среда, 22 децембар 2010 15:18

укаже потреба кроз претходне фазе ,или по остваривању потребних политичких услова.“

Оваквих небулоза има још, али им не бих придавао особиту важност.